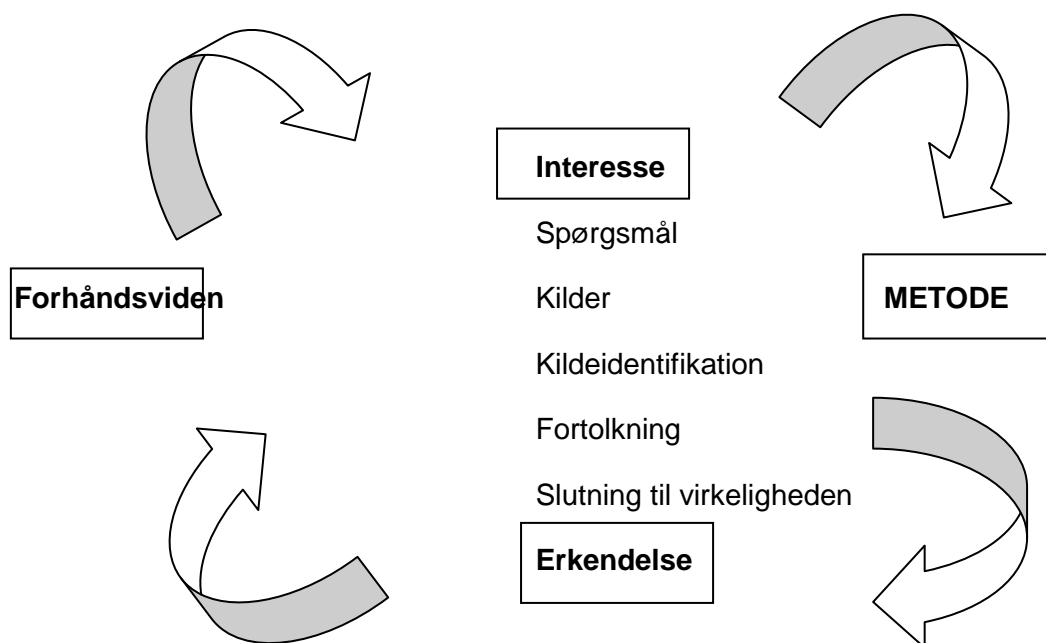

AT-papir Historie

Historie handler om hvad vi kan vide og sige om fortiden, og at både vore spørgsmål til og udsagn om fortiden altid vil være påvirket af og påvirke den tid vi lever i.

Historisk metode er betegnelsen for den fremgangsmåde vi anvender for at få viden om og erkendelse af fortiden. Vi arbejder ud fra vores forhåndsviden om det emne vi ønsker at undersøge og denne viden har betydning for hvilke spørgsmål vi vil have besvaret. Disse er igen afgørende for, hvilke kilder vi vælger at inddrage i vores undersøgelse.

I modellen kan man se, at vi i historie arbejder hermeneutisk, når vi arbejder med kilder eller andet historisk materiale. For at kunne arbejde os frem til en viden om et givent emne, må vi have en **forhåndsviden** at gå ud fra. Ved hjælp af vores forhåndsviden stiller vi **spørgsmål** og disse forsøger vi at besvare ved hjælp af arbejdet med **kilderne**. Efter undersøgelsen og arbejdet med kilderne, har vi opnået en ny viden/**erkendelse**, som igen kommer til at påvirke vores **forhåndsviden** og vi kan derefter stille nye spørgsmål og arbejde os dybere ind i emnet.

Når vi arbejder med kilderne, benytter vi os af **kildekritikken**: når vi arbejder kildekritisk med en tekst, vil vi undersøge hvor en person har sin viden fra og om det han fortæller er troværdigt.

Det væsentlige for den kildekritiske tekstlæsning er at forstå teksten på dens egne præmisser, dvs. skaffe sig så megen viden som muligt om tekstens afsender og modtager og den situation, den hører hjemme i, og fortolke den ud fra denne viden.

Der findes mange forskellige typer af kilder. Det afgørende for os er, hvordan vi kan **bruge** kilderne – altså hvilke spørgsmål vi stiller til dem ud fra vores forhåndsviden. Vi kan vælge at se på hvilken situation kilden opstod i (ophavssituationen/hvorfor blev kilden til) **eller** vi kan vælge at se på hvad kilden fortæller os om fortiden.

Man kan dele kilder op i to hovedtyper: skriftlige og ikke-skriftlige kilder. Igen er det dog vigtigt at holde sig for øje, at det væsentlige er: hvordan ønsker vi at bruge kilderne og i hvor høj grad kan vi bruge dem.

Ikke skriftlige kilder

- Levn, som ikke giver oplysning eller meddelelse vha. tekst
- Stenøkser
- Bygninger
- Statuer
- Malerier
- Skibsvrag
- Mønter
- Landskabet
- Bystrukturer
- Broer
- Forsvarsanlæg

Skriftlige kilder

- Breve
- Dagbøger
- Love og dokumenter
- Avis(-artikler)
- Rejsebeskrivelser
- Mønter
- Fremstillinger
- Taler
- Læserbreve
- Runesten
- Årbøger
- myter og sagn

I undervisningen beskæftiger vi os ikke blot med kilder, men også fremstillinger, som oftest er grundbogen. Vi går ud fra, at disse er objektive og sandfærdige og forholder os ikke kildekritisk til disse. Anderledes forholder det sig, når vi bruger ældre fremstillinger. Disse er ofte farvede af den tid de er skrevet i, ligesom man måske kan se hvilken politisk overbevisning eller holdning forfatteren har. Når vi bruger ældre fremstillinger til at udsige noget om fortiden, arbejder vi historiografisk.

Historiefaget er både et humanistisk og et samfundsvidenskabeligt fag. I historie arbejder vi også med samfundsvidenskabelige modeller, teorier og metoder, f.eks. når vi arbejder med styreformer, demokratiopfattelser, økonomisk politik og empiri. Vi taler altså samfundsfaglig metode, når vi anvender begreber, modeller og teorier fra økonomi, sociologi og politologi.

Økonomi: Når vi beskæftiger os med økonomi, ser vi på tabeller, f.eks. over BNP, bytteforhold og planøkonomi overfor markedsøkonomi. Vi bruger økonomiske modeller til at diskutere udbud og efterspørgsel, ekspansiv eller kontrastiv finanspolitik, J.M. Keynes over for Adam Smith.

Sociologi: Vi kan se på forskellige samfundsgrupper, vælgertyper og vælgertilslutninger i sociologi, eller sammenligne ungdomsårgange fra 50'erne med i dag.

Politologi: partiernes programmer, opståen og betydning.

Derudover arbejder vi i historie med komparativ analyse, f.eks. når vi sammenligner styreformer, sammenligner markedsøkonomi med planøkonomi eller sammenligner ideologier.

Husk, at du arbejder med historiske kilder eller materiale, så forhold dig kritisk til det du læser.

Husk, at der altid er en hensigt bag, en tendens og at kilder altid vil være farvede af ophavspersonen. Vigtigst af alt: husk at se på kilden ud fra den samtid kilden blev til, således at du ikke dømmes fortiden, men forholder dig til den.